

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Brandende harten

Was ons hart niet brandende in ons als Hij tot ons sprak op de weg, en als Hij ons de Schriften opende?

Lucas 24:32

Hoe dikwijls is er al gepreekt over de Emmaüsgangers en wellicht hebt u ook op het voorbijje Paasfeest er weer een preek over beluisterd. Wat zijn ze ons vertrouwd geworden, die vrienden van Emmaüs!

Twee vrienden van elkaar. Twee liefhebbers van Jezus. Dat laatste is het grootst. En de liefde tot Jezus bond hen samen. De dingen aangaande Jezus de Nazarener vervulden hun hart, en over Hem spraken ze met elkaar. Ze zijn bedroefd, want ze hebben Jezus verloren. En daarmee is alles verloren, ja, zijn ze zelf verloren. Een hele dag is het al Paasfeest en nog staan ze op het dode punt van het gesloten graf.

Maar toch: ook voor deze twee late Paasgangers heeft Jezus een boodschap. Ook hen wil Hij brengen tot de grote Paasvreugde.

En nu moeten we erop letten op welke wijze Jezus dat doet. Nee, Hij zegt niet: "Hier ben Ik!" Hij noemt Kleopas ook niet bij de naam. Maar Hij laat hen eerst hun nood uitzeggen. *Alles* moeten ze Hem vertellen. *Hun hoop*: "En wij hoopten, dat Hij was Degene, Die Israël verlossen zou." *Hun grote hoogachting* voor Jezus: "Jezus de Nazarener, Welke een Profeet was, krachtig in werken en woorden, voor God en het volk." *Hun teleurstelling*: "En hoe onze overpriesters en oversten Dezelve overgeleverd hebben tot het oordeel des doods, en Hem gekruisigd hebben." *Hun troosteloos uitzicht*: "Doch ook, benevens dit alles, is het heden de derde dag van dat deze dingen

geschied zijn." *Hun verwarring*: "Maar ook sommige vrouwen uit ons hebben ons ontsteld, die vroeg in de morgenstond aan het graf geweest zijn; en Zijn lichaam niet vindende, kwamen zij en zeiden, dat zij ook een gezicht van engelen gezien hadden, die zeggen dat Hij leeft. En sommigen dergenen, die met ons zijn, gingen heen naar het graf, en bevonden het alzo, gelijk ook de vrouwen gezegd hadden; maar Hem zagen ze niet!" Zie, zo laat Jezus hen hun nood uitzeggen. Gelukkige Emmaüsgangers! Ze zijn in nood, omdat ze Jezus missen; omdat ze het diep in hun ziel beseffen: buiten Jezus is geen leven! Gelukkige Emmaüsgangers! Want ze zeggen hun nood uit aan het enig goede adres! Ze klagen hun nood uit voor het luisterend oor van Jezus Zelf, al weten ze dat nog niet.

Maar als ze dan alles hebben uitgezegd, dan maakt Jezus, de grote Profeet en Leraar, met hen een tocht door de bijbel! En begonnen hebbende van Mozes en van al de profeten, legde Hij hun uit, in al de Schriften, Hetgeen van Hem geschreven was. Hij laat hen zien, hoe de Schriften vol zijn van Hem, hoe ze spreken van Zijn kroon, maar ook niet minder van Zijn kruis; van Zijn overwinning, maar die Hij moest behalen door de dood heen. En het zullen vooral de vergeten hoofdstukken van het lijden zijn geweest, die Jezus hen deed zien: Moest de Christus niet deze dingen lijden, en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan?

En zo gaan de Emmaüsgangers door de Schriften op het Paasfeest aan! Deuren gaan voor hen open.

Terwijl Jezus door de Schrift tot hen spreekt, wijkt hun beklemming. Er daalt een wondere vreugde in hun ver-

moeide hart. Ja, zoals die Vreemdeling het zegt, zó is het! Straks, als zij met Jezus aanzitten, herkennen ze Hem in Zijn doorboorde handen. Dan strekken zij hun handen naar Hem uit. Maar Hij is weer van hen heengegaan. Maar de Paasvreugde blijft. Die kan niet meer vergaan, want zij is door de Paaskoning Zelf verwekt: was ons hart niet brandende in ons als Hij tot ons sprak op de weg, en als Hij ons de Schriften opende?

Hebben we zó Paasfeest mogen vieren?

Misschien bent u zonder paasvreugde begonnen, maar Christus sprak door de Schriften, waardoor Hij met Zijn Geest uw hart aanraakte en opende. Uw hart ging branden?

Nee, dan duurde de preek geen tien minuten te lang! Dan leefde het van binnen: dominee, ga maar door en spreek mij van Hem, Dien mijn ziel liefheeft!

Een dood hart weet hier niet van. Maar de Levensvorst kan en wil dode harten nog levend maken. Doden zullen horen de stem van de Zone Gods, en die ze gehoord hebben *zullen* leven!

Die Emmaüsgangers misten Jezus, omdat ze Hem niet *konden* missen! Zalig, wanneer dat laatste van ons mag gelden. Wanneer we Jezus onmisbaar nodig leerden krijgen als onze schuld-verzoenende Borg, als onze Zonde-vernieler, als onze volkommen Zaligmaker.

Zullen we dan niet onverstandig zijn en traag van hart, om te geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben? Zullen we dan met ijver de Schriften onderzoeken? Biddend: o grote Profeet en Leraar, maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend?

Ook voor een late Emmaüsganger, bedroefd en zonder paasvreugde, heeft Christus Zijn Woord, dat het ingezonken hart doet branden.

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

We ontvingen in deze verslagperiode f 910,- aan giften voor ons blad, waarvan één gift van f 400,-. Hartelijk dank voor deze giften. Aan nieuwe abonnees konden we er deze keer helaas maar 2 inboeken. Dat is niet veel. De volgende keer misschien beter. Wie zorgt er voor?

De bruto-opbrengst van de ontmoetingsdag te Sliedrecht, kollekten, kof-fiegeld en giften bedroeg f 8.207,-.

Na de Heere al de gevers heel hartelijk dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de redactie

Goede Vrijdag en de beide Paasdagen liggen weer achter ons. Nu u dit leest is ook de ontmoetingsdag te Sliedrecht-C. weer gehouden. In het volgende nummer hopen wij er verslag van te doen. In dit nummer treft u

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk
verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" opzenden naar: Ds. A. van Heteren, Brui-gomstraat 2, 4251 EP Werken-dam. Telefoon 01835-1113.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720-74202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Vere-nigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

naast de gebruikelijke rubrieken een verslag aan van de begrafenis van ds. Beekhuis. We leven ook mee met de fam. Buijs en denken ook aan ds.

Sterk en de zijnen. De Heere ontferme zich over hen die in rouw en grote zorg zijn.

AvH.

In memoriam Ds. P. Beekhuis

Vrijdag 2 april trof het bericht ons allen: dominee Beekhuis is overleden. Donderdagavond 1 april vervulde hij een spreekbeurt voor de Spaanse Evangelische Zending op Urk in de kerk "de Schuilplaats". Ds. Beekhuis was bestuurslid van de S.E.Z.

De zeer bekende, maar rijke tekst werd behandeld: "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe" (Joh. 3:16).

Na de spreekbeurt werd hij onwel en 's nachts tien voor twee overleed hij, in het bijzijn van zijn vrouw, in het ziekenhuis te Emmeloord. Een hele slag voor zijn vrouw, zijn familie, ker-keraad en gemeente van Rotterdam-Kralingen. De Heere gedenke hen. Zes jaar geleden onderging Ds. Beekhuis een hersenoperatie. Aan verschillende werkelijkheden werd toen gedacht, want het was een ernstige ingreep. De Heere gaf na de opera-tie zelfs algeheel herstel. Hij kon zijn werk voortzetten. Alhoewel hijzelf er in het begin moeite mee had, want hij had het zeer goed gehad in het zieken-huis en mocht zich dichtbij de Heere weten. Het sterven zou maar een over-stap geweest zijn. Nu kwam het einde vrijdag 2 april 1993. Zevenenvijftig jaar oud. Nog niet oud voor ons. De Heere bepaalde het echter anders.

Ds. Beekhuis is 19 juli 1935 in Eemdijk geboren, een klein dorp schuilgaand achter Bunschoten-Spakenburg. Door de leiding van de Heere werd hij toegelaten tot de studie aan onze toen nog Theologische Hogeschool. In 1968 werd hij beroep-baar gesteld, ook voor hem een aan-grijpend moment. Uit de ontvangen beroepen werd het beroep naar Noordeloos aangenomen. Werde zijn huwelijk met Riek Bevelander te Barendrecht bevestigd door Ds. Tanis, Ds. Vlietstra was zijn bevestiger te Noordeloos. Ruim twaalf jaar heeft hij mogen werken in Noordeloos. Hij wist zich aan zijn gemeente verbonden en zijn levensdoel was onderdanen te winnen voor de Koning der koningen. Na de overkomst van de gemeente van Rotterdam-Kralingen

tot onze kerken in augustus 1980 werd Ds. Beekhuis beroepen. Dit beroep maakte hem los van Noordeloos en verbond hem aan Kralingen. 31 Maart 1981 werd intre-de gedaan. Twaalf jaar heeft hij ook deze gemeente mogen dienen. Niets was hem te veel. Het pastorale werk woog hem zwaar. Hij stond naar con-tact met zijn gemeenteleden. Naar de gave en het inzicht hem door de Heere gegeven werkte hij. Wat in het beves-tigingsformulier staat, ging diep door hem heen en gaf veel gebed, nl. "Diensvolgens is het openbaar dat het ambt der herders of dienaren des Woords is: eerstelijk, dat zij des Heeren Woord, door de Schriften der profeten en apostelen geopenbaard, grondig en oprechtelijk aan hun volk zullen voordragen, en het toeëigenen, zo in het gemeen, als in het bijzonder, tot nuttigheid der toehoorders, met onderwijzen, vermanen, vertroosten en bestraffen, naar eens iegelijks behoefte, verkondigende de bekering tot God, en de verzoening met Hem door het geloof in Jezus Christus, en wederleggende, met de Heilige Schrift alle dwalingen en ketterijen, die tegen deze zuivere leer strijden". In het kerkelijke leven had hij zijn eigen opstelling, wat ook op vergade-ringen merkbaar was. Vacante en klei-ne gemeenten vergat hij niet. Wat mogelijk was, deed hij voor hen, op de zondag en doordeweeks. Ds. Beekhuis is geen luie dominee geweest. Hij was ook geen reklame-dominee. Hij ging in stilte zijn weg, maar met de overtuiging dat het schriftuurlijk, confessionele belijden van 1892 ook nu nog in prediking, pastoraat en catechese gehonoreerd diende te worden. Het was ook merk-baar, dat hij diep respect had voor het Godvrezende volk in onze kerken en daarbuiten. Tenslotte was en bleef hij een zondaar. Een zondaar, die alleen om en door het Borgwerk van de Heere Jezus kon zalig worden. Het "Soli Deo Gloria" was geen leus voor hem, maar "roem"!

Woensdagmiddag 7 april werd hij vanuit zijn kerk, de Jeruzalemkerk, begraven. De geheel gevulde kerk liet zien welk een plaats Ds. Beekhuis

had. Nadat de familie had plaatsgenomen in de kerk, werd de baar de kerk ingedragen onder het spelen van Psalm 42. Achter de baar liep de kerkeraad en voor de baar gingen de predikanten Van Heteren en Tanis.

Ds. Tanis heeft de rouwdienst geleid. Na de woorden: zuster Beekhuis, God de Heere zij u tot een Man en Vader, familie de God van Jacob zij met u, kerkeraad en gemeente van Rotterdam-Kralingen de Heere, de Opper-Herder, ontferme Zich over u, werd de rouwdienst begonnen. Gezongen werd Psalm 89:19: "Gedenk, o Heer", hoe zwak ik ben, hoe kort van duur" en vers 7: "Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!"

Na gebed en Schriftlezing werd gemediteerd over Openbaring 22:3 en 4: "En geen vervloeking zal er meer tegen iemand zijn; en de troon Gods en des Lams zal daarin zijn, en Zijn dienstknechten zullen Hem dienen; en zullen Zijn aangezicht zien en Zijn naam zal op hun voorhoofden zijn".

Heel sterk werd benadrukt de genade van God de Heere in Christus, gewerkt door de Heilige Geest in het hart. De vrucht van het kruislijden en sterven van Jezus Christus schitterde. Hij aan het kruis, de vervloeking op Zich geladen en daardoor zegening. Zijn lijden het enige zoenoffer en daardoor naar lichaam en ziel verlossing van de eeuwige verdoemenis en verworven Gods genade, gerechtigheid en het eeuwige leven.

Het dienen van de Heere en Zijn aangezicht zien zijn voor Gods knechten geen onbekende werkelijkheden. Zij hebben er weet van, hoe de Psalmen daarover spreken. Eeuwig staat 's Heeren naam op hun voorhoofd. Zij zullen Hem altoos dag en nacht dienen in de eeuwige tempel Gods. De meditatie werd besloten met een waarschuwend, aansporend, bemoedigend en vertroostend woord. Gezongen werd Psalm 68:2.

Ouderling van Gelder sprak namens kerkeraad en gemeente enkele woorden en ds. Tanis ging voor in dank en bede. Onder het spelen van het koraal Psalm 43:4 werd de baar de kerk uitgedragen. Een aangrijpend moment! Op het kerkhof hadden zich zeer velen verzameld. Bij het graf sprak ds. van Heteren.

Nadat de talrijke menigte op de begraafplaats was aangekomen kreeg ds. A. van Heteren het woord. Naar voren werd gebracht dat een ieder hier stond met eigen gedachten en herinne-

ringen aan de overledene. Gememo-reerd werd de ernstige operatie die onze vriend en broeder, met wie wij veel contact hebben gehad, ongeveer 6 jaar geleden moest ondergaan. Ds. Beekhuis was toen bijzonder goed gesteld voor zichzelf. Hij mocht rijk van de gunst des Heeren spreken. Hij was toen naar zijn eigen woorden bijna thuis. Maar hij mocht herstellen. Hij heeft nog zo'n zes jaar mogen arbeiden in de kerken en daarbuiten. Nu mogen wij geloven dat hij vol-maakt mag dienen.

Ds. Beekhuis begeerte altijd het Woord te laten spreken. Het is in zijn geest dit ook nu te doen. We denken aan 1 Tim. 1:15 waar we aldus lezen: "Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben." Dat getrouwe woord heeft ds. Beekhuis in getrouwheid mogen prediken. In alle liefde en ernst heeft hij het Woord mogen uitdragen in de eigen gemeente en daar-buiten. Van nature zijn wij allen verwerpers van dat getrouwe woord, daar wij ons oor hebben opengesteld voor de satan. Onze vriend benadrukte vaak dat we niet bij Abraham moeten beginnen, maar bij Adam. Een eerlijke, ontdekkende, armmakende, ontle-digende prediking werd gebracht. In die weg komt er juist ruimte voor het Evangelie van vrije genade. Zo komt er plaats voor het werk van Christus Jezus. Om Zijn komst heeft niemand gevraagd uit eigen beweging. Want er is niemand die God zoekt, ook niet tot een toe. Ook ds. Beekhuis was niet gaan zoeken als de Heere niet zijn rechterhand had gevat en zo de Eerste was geworden in zijn leven. De Heere heeft die weg in Christus uitgedacht in de stilte der eeuwigheid. Met behoud en opkluisering van het recht Gods wordt Gods volk zalig. Recht en genade werd gepredikt. Veroordeling en vrijspraak. De twee wegen voorgesteld. De oproep tot bekering en geloof klonk door. De vergankelijkheid van het leven kwam naar voren. Een van zijn kenmerkende uitspraken was dat je in een minuut wel zestig-maal kunt sterven. Hoe plotseling is dit bevestigd geworden bij hemzelf. We mogen geloven dat hij door gena-de het arme zondaarsbestaan heeft mogen inleven en de zaligheid heeft mogen zoeken en vinden buiten zich-zelf in Christus. Hij was geen vreem-deling van datgene wat er staat in 1 Tim. 1:15. Gods volk leert zonde als

zonde kennen en schuld als schuld. Woorden worden zaken. Gods kinde-ren worden door de Heere geleid en op Gods tijd opgenomen in heerlijkheid.

Twee gemeenten heeft hij mogen die-nen als herder en leraar. Allereerst Noordeloos. Deze gemeente is hem altijd lief gebleven. Er lagen banden die niet verbroken werden. Ds. Beekhuis was altijd blij en dankbaar dat hij er eenmaal per jaar mocht en kon voorgaan. Ongeveer 12 jaren heeft hij in Noordeloos mogen arbeiden. Daarna werd hij geroepen om in Rotterdam-Kralingen de herdersstaf op te nemen. Ook hier heeft hij omtrent twaalf jaar zijn arbeid in lief-de en getrouwheid mogen verrichten. De overledene heeft de waarheid mogen verkondigen. Wie dat in liefde, ernst en getrouwheid doet, krijgt ook vijanden. We moeten denken aan wat er staat in Mattheus 5:11 en 12: "Zalig zijt gij, als u de mensen smaden en vervolgen, en liegende alle kwaad tegen u spreken om Mij nentwil. Verblijdt en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij vervolgd de profeten, die voor u geweest zijn." De prediking was ernstig, eerlijk en onderscheidend. Het verschil tussen schijn en zijn werd duidelijk naar voren gebracht. Het onderscheid tussen het nabijko-mende en ware werk werd niet verge-ten. Toen we nog student waren heb-ben wij ds. Beekhuis eens horen pre-ken over de gelijkenis van de Zaaier. Er waren vier punten: 1. Onbewogen hoorders, het zaad dat bij de weg valt en wordt weggepikt door de vogels des hemels; 2. Lichtbewogen hoor-ders, het zaad dat valt op steenachtige plaatsen en verdort; 3. Hevig bewo-gen hoorders, het zaad dat valt tussen de doornen en de distelen; 4. Zaligmakend bewogen hoorders, het zaad dat mag vallen in door God wel toe bereide aarde. We dachten dat dit kenmerkend was voor zijn prediking. Altijd predikte hij een rijke Christus voor een arme zondaar. Hij schetste in zijn prediking hoe de Heere in de beleving tot een arme zondaar maakt en in welke weg die arme zondaar Christus nodig gaat krijgen, oog gaat krijgen voor de Zaligmaker en uit Zijn rijkdom mag ontvangen genade voor genade.

In het kerkelijke leven heeft hij veel mogen doen buiten eigen gemeente. Als de beginselen in het geding kwa-men liet hij zich horen. Ook dat heeft niet alleen vrienden opgeleverd. We

denken met dankbaarheid terug aan al datgene wat hij heeft mogen verrichten.

In vele stichtingen en organisaties had hij zitting. Enkele willen we noemen. Hij was bestuurslid van de Gereformeerde Bijbelstichting. Het Woord was hem lief geworden. Het was de begeerte van het hart dat het Woord Gods in ons vaderland en daarbuiten verbreid en toegepast zou worden. We denken ook aan de stichting Woord en Daad. Hij was bewogen met de nood van de verre naaste. Maar ook de nood onder zwervers en daklozen ging hem ter harte. We denken aan zijn arbeid voor de stichting "Ontmoeting". Tijdens de kerstdagen mocht aan deze mensen nog het Kerstevangelie doorgegeven worden. Staande aan de geopende groeve moet de vraag gesteld worden wat we met de prediking van de overledene hebben gedaan. Het zal eenmaal voor of tegen ons getuigen. Hoe zal het zijn op de dag van de wederkomst? Want het delven van graven en het sluiten van graven op deze aarde is niet het laatste. Eenmaal zullen alle graven weer geopend worden. Zal het dan zijn een opstanding tot eeuwig afgrijzen of een opstanding tot eeuwige heerlijkheid?

Mevr. Beekhuis werd bijzonder sterkte toegewenst. In de achterliggende dagen heeft zij veel mogen zien op die heerlijkheid die haar man ten deel is geworden. Gewezen werd op de tekst: "Welgelukzalig is hij, die den God Jakobs tot zijn hulp heeft, wiens verwachting op den Heere Zijn God is." Ook de familie werd al het nodige toegewenst alsmede de gemeente en de kerkeraad van Rotterdam-Kralingen.

Tenslotte werd opgemerkt dat de overledene altijd benadrukte dat er niets van de mens bij was, dat God altijd de Eerste is in het leven van Zijn volk. Het is dan ook in de geest van de overledene dat aan het graf gezongen werd Psalm 89:8

Gij toch, gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;

Uw vrije gunst alleen wordt d'ere toegebracht;

Wij steken 't hoofd omhoog, en zullen d'eerkroon dragen

Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;

Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,

En onze Koning is van Israels God gegeven.

Na het zingen van dit vers bedankte

de begrafenisondernemer ds. Tanis en ds. van Heteren voor de gesproken woorden en allen die op welke wijze dan ook meegeleefd hadden met mevr. Beekhuis en de familie in deze omstandigheden.

Na afloop was er nog gelegenheid tot condoleren in de aula van de begraafplaats. Zeer velen maakten daar gebruik van.

Onder de aanwezigen, zowel in de kerk, als op de begraafplaats, waren zeer veel predikanten, ook van buiten onze kerk. Door het zitting hebben in diverse stichtingen kwam ds. Beekhuis met diverse predikanten in aanraking en hij had met hen een goed contact. Ds. van Heteren wees daarop. En terecht werd opgemerkt, dat zijn meewerken aan en werken voor niet ten koste ging van zijn gemeentelijk werk.

Tenslotte, overdenken het gebeuren van woensdag 7 april, kan gezegd worden, dat de Heere ds. Beekhuis een koninklijke begrafenis heeft gegeven. Het was ook een begrafenis. Aan de kleding was dit ook te zien. Daar was ds. Beekhuis, en terecht, ook een voorstander van. Echter en dat is het rijke van wat opgemerkt mocht worden de rouwdag werd overstraald door het licht van Gods genade, wat groot en dat voor mensen! Stemt u mee in?

"Een stroom van ongerechtigheden had d'overhand op mij; maar ons weerspannig overtreden verzoent en zuivert Gij. Welzalig, die Gij hebt verkoren, dient Gij; uit al 't aards gedruis doet naad'ren en Uw heilstem horen, ja, wonen in Uw huis".

M.C. Tanis.

A. van Heteren.

De Gezonde Gelovige (9)

De verootmoediging in het zaligen van zondaren noodzakelijk

Shepard wijst op het volgende: Als de Heere het hart heeft verwond, is het de wettische neiging van het hart deze wond te helen door zich te verbeteren en de zonden te laten, of berouw daarover te hebben. Zij heeft hoop dat hierdoor de wond zal genezen, en de Heere met haar verzoend zal worden. Toen Adam zijn schaamte en naaktheid zag verborg hij zich voor God en bedekte zijn naaktheid met vijgebladeren.

Zo tracht de ziel, die onmogelijk haar eigen zonde en onreinheid kan aanschouwen, buiten de bedekkende gerechtigheid van Christus, haar eigen goddeloosheid en zondigheid die zij gevoelt te bedekken met vijgebladeren. Micha 6:6 en 7.

Als de Heere de ziel heeft geraakt is het eerste geluid dat zij geeft: Wat zal ik doen? Doen zegt het geweten. Verlaat uw zonden, doe zoveel mogelijk goed, stel al uw krachten in het werk, hoor en spreek met anderen, God neemt de goede begeerte aan en eist van niemand meer, dan te doen wat hij kan, en zo werkt de ziel tegen haar zonde in en worstelt met haar zonden in de hoop dat het eens beter zal worden en hierin rust zij.

Zo is de ziel ongeschikt voor Christus, want wie om zichzelf te behouden op andere dingen vertrouwt en rust in wettische plichten zonder Christus, kan nooit door Hem behouden worden. In Rom. 9:32, 33 staat dat de

Joden Christus gerechtigheid verloren omdat zij die niet zochten door het geloof maar hun eigengerechtigheid oprichten.

Wie met de wet is gehuwd, kan niet met Christus worden verenigd. Daarom is het nodig met Paulus te leren: Ik ben door de Wet der Wet gestorven, opdat ik Gode leven zal. Gal. 2:19.

De Heere moet de ziel afbrengen van het rusten op en vertrouwen in de plichten. Menigeen blijft langer onder de verschrikkingen van het geweten liggen, hetzij omdat zij rust in de plichten, en zijn vertrouwen daarop niet verwerpt, en zich in ootmoed voor God nederlegt, om met hem te doen wat Hij wil.

Door welke middelen werkt God deze noodzakelijke verootmoediging?

Shepard benadrukt, dat dit door de Geest van Christus geschiedt. De Geest van Christus snijdt het zondige gedrag in al de uitverkorenen af om door werken zalig te worden. Hij houdt die hoogmoed des geestes uit. Door de Wet sterf ik aan de Wet.

De ziel wordt ontdekt aan de verborgen verdorvenheid in iedere plicht. De ziel weet dat zij om de minste zonde verloren moet gaan, en nu ziet zij, dat in al hetgeen zij doet voor God, zij niet anders doen kan dan zonde.

Zo ziet de ziel dat al haar gerechtigheid is als een wegwerpelij klee en besmet met zonden. Ziende de onein-

dige heiligheid Gods door de bijzondere geestelijkheid der wet begint zij uit te roepen: hoe kan ik voor Hem bestaan of verschijnen met zulke voortdurende besmettingen?

De Heere roert de mesthoop om en om van ons verdorven hart. Als het gebod gekomen is zegt Paulus is de zonde levend geworden. Rom. 7:9, 10, 11. Zo stierf hij aan alle zelfvertrouwen. Als de wet en de wil van de mens elkaar ontmoeten, de een heilig rechtigheid en goed, de ander verdorven, veroorzaakt dit een harte tegenstand, als de ziel onder de levende bewerking van de wet is. Zo laat God de uitverkorenen gevoelen welke goddeloze harten zij hebben. God laat alle bloemen verwelken zegt Shepard die ons buiten Christus hebben verkwikt. Zo komt de ziel tot een heilige wanhoop aan zichzelf. Zij ervaart hoe belast en vermoeid zij is door al haar wettisch werken en vrouwen op haar eigengerechtigheid. Want zondig is en blijft zij, zijn hart, zijn natuur ondanks al haar doen en laten. En zo leert zij over al haar beste werken, die met zonde bevuurd zijn uitroepen: Nu zie ik, welk een gruwelijk en rampzalig monster ik ben, ik kan niets voor God noch voor mijzelf doen. Te zondigen en mijn eigen verderf te bevorderen, daartoe ben ik bekwaam. Al wat ik ben deugt niet en al wat ik doe deugt niet, nu zie ik, dat ik waarlijk ellendig, arm, blind, jammerlijk en naakt ben. Hier blijft geen hoop meer over om de breuk tussen God en de ziel te helen, zo bezwijkt zij waarlijk en dit acht ik de ware betekenis te zijn zegt Shepard van Matth. 11:28 Gij die vermoeid zijt, dat is, gij die uzelf in uw eigen weg afslooft en rust voor uw ziel zoekt door uw eigen werken en zure arbeid, gelijk de woorden betekenen en u daarin vermoeit en nochtans beladen blijft met zonden, terwijl gij daaronder gebukt gaat, geen rust vindende in al wat u doet: Komt herwaarts tot Mij zegt Christus, en dan zult gij rust vinden voor uw ziel.

Als echter de Geest van Christus de gerechtigheid van God in de wet opheldert voor de ziel, bestaat het gevaar dat zij zich van Christus verwijderd en vreesachtig wordt, dat er geen genade voor haar zal wezen, want zo er gedachten des vredes over haar waren zou zij toch reeds vrede hebben gevonden daar zij zo ernstig en dikwijls de Heere heeft gezocht.

Nu ontdekt de Geest hoe rechtvaardig de Heere zou wezen als Hij nooit meer naar haar omzag, omdat zij

gezondigd heeft en nog zo nodig is, zo valt zij voor God in het stof, niets anders waardig zijnde dan schande en verderf, zo kust zij de roede. Als de Heere nochtans genadig zal zijn, dan zal dit voor haar het grootste wonder zijn.

Nu is de ziel waarlijk verootmoedigd, omdat zij zich eraan onderwerpt door God behandeld te worden naardat het Hem behaagt. Klaagl. 3:29 en 39.

Paulus schrijft aan de gemeente van Corinthe: Broeders indien wij onszelf veroordelen, zo zullen wij door de Heere niet veroordeeld worden. 1 Cor. 11:32.

Shepard wijst ook op Micha 7:9: Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd.

God is rechtvaardig, Hij doe met mij wat goed is in Zijn ogen. En dus doodt de Heere Jezus Christus door Zijn Geest de ziel door de Wet aan de Wet, totdat zij gemaakt is tot leem in de hand van de grote Pottenbakker, om haar een vat te maken, tot zodanig gebruik als Hem behaagt. En zo scheidt de ziel van haar eerste man de wet, opdat zij met Christus door het geloof getrouwd wordt.

Welke mate van vernedering is dus nodig?

Shepard zegt dat zoveel overtuiging van zonde, schuld en ellende nodig is, dat het verbrijzeling werkt, en zoveel verbrijzeling is nodig, dat het verootmoediging werkt. En deze verootmoediging leidt tot het komen tot Christus, want zoveel verootmoedi-

ging is nodig dat de ziel doet komen tot Christus en rust zoekt in Christus, en niet meer.

De nederigen geeft Hij genade, Jac. 4:6, en zie ook Lev. 26:41, 43. Wanneer het onbesneden hart gebogen wordt, dat het aan de straf zijner ongerechtigheid een welgevallen heeft, dan wil de Heere gedenken aan Zijn Verbond.

Shepard wijst er in dit verband op, dat wij een ziel in zijn bangheid niet allereerst moeten vertroosten met Gods genade en de rijkdom van Zijn liefde. U doet haar temeer smart aan, omdat de ziel dit voor haar te groot vindt en meent er geen deel aan te hebben en naar haar oordeel nooit deel aan zal hebben.

Zeg haar liever, als zij vol klachten is omtrent haar snoodheid en zondigheid, dat zij het zich waardig heeft gemaakt nooit door God aangenomen te worden en dat zij zich moet verwonderen dat zij nog niet in de hel is en wendt zo al haar klachten tot verootmoediging aan, en gij zult waarlijk zien, zo de Heere het goede met hen voorheeft, dat Hij hun hierdoor het goede zal toebrengen.

Wilt gij ongemakkelijk, stuurs, moedeloos en wrevelig zijn als de Heere niet afdaalt tot uw begeerten? Neen, neen, gij moet en zult voor Zijn drempel liggen; ja Hij zal u den nek op het blok doen leggen. als één die niet anders verdient, dan dat hij afgeslagen wordt.

(wordt vervolgd)

Katwijk aan Zee, Ds. J. Veenendaal.

Verontrustende ontwikkelingen (10)

Een aantal reformatorische kerken zal een oproep richten aan de leden van de Eerste Kamer teneinde te bereiken dat de Wet gelijke behandeling, die helaas door de Tweede Kamer reeds is aangenomen, zal worden verworpen door de Eerste Kamer. Ook zullen handtekeningen worden ingezameld en gebundeld worden overhandigd aan de Eerste Kamer.

Late actie

We kunnen niet zeggen dat de veronrusting over ontwikkelingen in de wetgeving in ons vaderland snel op gang is gekomen. Maar sinds de veroordeling van iemand die homoseksueliteit als zonde heeft betiteld die met wortel en tak zou moeten worden uitgeroeid, lijken de ogen toch wat open te gaan voor de gevolgen van de Wet

gelijke behandeling. Deze wet maakt het personen en instellingen moeilijk en soms onmogelijk om in hun maatschappelijk functioneren te handelen in overeenstemming met de Bijbelse grondslag. De Wet gelijke behandeling leidt tot gewetensdwang en tot gewetensnood. We vrezen voor diep ingrijpende gevolgen voor de scholen en de zorginstellingen. We denken dan aan het personeelsbeleid en het toelatingsbeleid. Het gaat er steeds meer naar uitzien dat christenen naar de rand van de samenleving worden gedrongen. Het valt enerzijds te betreuren dat dit nu pas duidelijk gaat worden. Anderzijds is het een goede zaak dat toch de ogen open gaan voor de zeer verontrustende ontwikkelingen. Het is dan ook een goede zaak dat er stappen worden ondernomen in

de richting van de Eerste Kamer om aanvaarding van de Wet gelijke behandeling tegen te gaan.

Verschillende Kerken hebben door middel van deputaten bij de hoge Overheid naar de (leden van) de Eerste Kamer geschreven. Dat is een goede zaak. Ook de desbetreffende deputaten van de Chr. Geref. Kerken "Deputaten voor contact met de overheid" hebben zich in het verleden gezamenlijk met andere kerken gericht tot de volksvertegenwoordiging. Bij informatie is mij gebleken dat schrijvens, betrekking hebbend op een bepaald wetsvoorstel, die aan de Tweede Kamer zijn gericht, gewoonlijk gevoegd worden bij de stukken die aan de Eerste Kamer ter hand worden gesteld, wanneer het desbetreffende wetsvoorstel daar behandeld zal worden. Mocht dit niet zo zijn, dan zullen onze deputaten zich beraden over eventueel te nemen stappen. Het valt te betreuren dat niet alle kerken dit door middel van deputaten kunnen doen. In die kerken zijn de kerkeraden benaderd met de vraag of zij zich willen richten tot de leden van de Eerste Kamer. Daarnaast zijn er lijsten verstuurd aan kerkeraden om handtekeningen te verzamelen. We dienen ten deze wel te bedenken dat we het niet van de macht van het aantal mogen verwachten. Wel willen wij deze handtekeningenactie van harte ondersteunen. Het is de bedoeling dat twee stromen van handtekeningen gebundeld zullen worden en dan aangeboden aan de Eerste Kamer. De eerste stroom handtekeningen is die van het Beraad Geestelijke Vrijheid. De tweede stroom is die uit de reformatorische kerken, die moeite hebben met het geheel van activiteiten dat ontwikkeld zal worden door het Beraad Geestelijke Vrijheid. Ook heeft men moeite met de grote Evangelische stroming binnen dit beraad. Vandaar dat de Erdee-holding de stroom handtekeningen vanuit de gereformeerde gezindte gaat coördineren. We achten dit een goede zaak, daar er dan mogelijk meer handtekeningen binnen zullen komen. Het ligt in de bedoeling dat de Eerste Kamer begin mei een begin zal maken met de behandeling van de Wet gelijke behandeling. We willen de lezers van Bewaar het Pand en ook de kerkeraden verzoeken eraan mee te werken dat er handtekeningen worden ingezameld.

Noodzakelijke verootmoediging

Wellicht dat iemand zich afvraagt of

een handtekeningenactie niet getuigt van een onheilig activisme. Dit zou inderdaad het geval zijn als er geen sprake is van verootmoediging voor God. Als er alleen maar actie gevoerd zou worden om zoveel mogelijk handtekeningen bij elkaar te krijgen en er zou geen werk in de binnenkamer zijn, dan is het niet goed. Maar gezien de ernst van de ontwikkelingen zijn we toch ook geroepen om te doen wat onze hand vindt om te doen. Dan is een handtekeningenactie zeker een gepast middel. Moge de Heere het nog met Zijn zegen bekronen. Make Hij het zo dat ons land bewaard zou worden voor een al verder afglijden van de normen van Gods Woord en Wet. Maar bovenal werke Hij vernedering en verootmoediging in de binnenkamer. De Heere geve persoonlijk en in de openbare eredienst in ootmoedig smeekgebed te vragen of Hij ons land en volk nog genade zou willen bewijzen. Hij werke eigening van de schuld. Dat het waar zou mogen worden in de beleving: "Wij hebben God op 't hoogst misdaan." "Wij hebben gezondigd." De Heere geve ontdekkende genade zodat schuld en

zonde bewegend en beleden zouden mogen worden. Dat er nog een roepen uit de benauwdheid geboren mocht worden om ontferming. De Heere is wars van uitwendige vertoning en vleeselijke vroomheid. Onheilig activisme zonder verootmoediging des harten kan Hem niet behagen. We lazen in een van de kerkelijke bladen en we willen dat aan u doorgeven dat ten tijde van Hizkia, Sanherib en Rabsake de stad Jeruzalem wilden veroveren. De koning werd met de raad van Jeruzalem heel actief. Ze deden heel veel om te voorkomen dat de stad door de vijanden zou worden ingenomen. Maar ze verwachtten het niet van hun inspanningen. Ze knielden voor het aangezicht des Heeren in de tempel, smekend en zuchtend om Gods zegen en redding. Dat is de juiste houding. Doen wat onze hand vindt om te doen en de knieën te mogen buigen voor de Heere. Hij geve gebed en Hij doe nog wonderen op het gebed tot heil van land en volk en bovenal tot eer van Zijn Naam. De Heere verhoede dat de Wet gelijke behandeling in ons land zou worden ingevoerd. *Ds. A. van Heteren.*

Apeldoornse Dogmatiek (5)

De Openbaring (a)

Bij God beginnen

Het is wel te begrijpen dat de Apeldoornse Dogmatiek (A.D.) begint met een hoofdstuk over De Openbaring. Want wat zouden wij van de onzienlijke God kunnen weten als Hij Zich niet aan ons geopenbaard en bekend gemaakt zou hebben? "Bij Gods openbaring beginnen is bij God Zelf beginnen" (34). Aan het denken en spreken over God en Zijn daden moet het luisteren vooraf gaan naar wat God van Zichzelf zegt, nl. in de Schrift.

Beginnen bij de Godsopenbaring in de Schrift!

Dat is een bewuste keuze van de reformatorische theologie. Een theologie die niet uit God is, niet aan Zijn Woord ontspringt, is geen betrouwbaar kompas voor het kerk-schip. Ik meen ook dat het uitgangspunt: Eerst het Woord laten spreken, kenmerkend is voor de mannen van het eerste uur zoals van Lingen en Wisse. Een heel goed standpunt.

Vrijzinnigheid

Uit dit eerste hoofdstuk van de A.D. blijkt ook dat het reformatorische uit-

gangspunt: Eerst het Woord laten spreken, niet door allen gedeeld wordt. Voor velen in de Hervormde en Gereformeerde Kerken is het Woord als de openbaring Gods niet meer gezaghebbend. Heel duidelijk is dat in 1944 verwoord door de vrijzinnige theoloog dr. G.J. Heering. Hij ging ervan uit "dat wij" uitmaken wat voor ons het evangelie is, dat wij dus ons persoonlijk credo (geloof) bepalen. "Wanneer men als openbaring, als Gods Woord ons voorhoudt wat niet behoort tot de openbaring die ons is geschied, dan leggen we het, schoon het in de Schrift en in de Confessie staat, eerbiedig (!) naast ons neer; het behoort (voorlopig of voorgoed) niet tot ons Evangelie".

Het gaat dus de vrijzinnigheid niet om het Evangelie, de Schrift als openbaring, maar om ons Evangelie. Wij maken uit wat ons Evangelie is. Dat persoonlijke Evangelie kan eventueel in de loop van ons leven nog wat uitgebreid worden maar evenzogoed ook niet. Dat maken we zelf wel uit.

In de Hervormde Kerk is de vrijzinnige theologie al zo'n kleine tweehonderd jaar geaccepteerd. Die theologie is een gevolg van wat men de

Verlichting noemt: een soort wedergeboorte van de wetenschap. De Verlichting die sinds de 18e eeuw zijn duizenden verslagen heeft, gaat niet uit van de Openbaring van de Schrift, maar van de menselijke rede, zijn verstand, zijn denkvermogen. Die nadruk op het verstand heeft een geweldige stoot gegeven tot de ontwikkeling van de wetenschap in het algemeen. We kunnen rustig zeggen dat de impoerende techniek van dit ogenblik ondenkbaar zou zijn geweest zonder die Verlichting.

Ook in de theologie moest de Openbaring, de Schrift als het betrouwbare Woord Gods, plaats maken voor de Rede, het verstand. De Rede moest de geloofsbrieven van de Openbaring gaan onderzoeken. Eenvoudig gezegd: Hoe betrouwbaar is de Bijbel nog als "Woord van God"?

Het uitgangspunt van dat wetenschappelijk onderzoek was dat alleen datgene acceptabel was wat met "het gezonde verstand" niet in strijd was. Sinds de Verlichting is de theologie eigenlijk niet meer theocentrisch maar anthropocentrisch. Dat wil zeggen: Niet God en Zijn Woord zijn uitgangspunt van de theologie maar de mens en zijn denkvermogen.

Kuitert als professor Tulp

De Gereformeerde Kerk heeft deze vrijzinnige theologie tot en met de Tweede Wereldoorlog aardig buiten de deur kunnen houden. Je zou kunnen zeggen: de Gereformeerden zijn altijd wel wat stekelig geweest (om het maar zacht uit te drukken) tegen het bevindelijk gereformeerde volk maar ze hielden wel vast aan de Schrift als Openbaring Gods. Zij het dat ze die Openbaring nogal verstandelijk opvatten. Huiverig als men was en is, (en dat merken we ook nog bij de Vrijgemaakten, die zich in 1944 aan de Gereformeerde Kerk onttrokken) voor de "ziekelijke mystiek" van Gods levende volk.

Maar de tijd is voorbij dat de Gereformeerde Kerk de vrijzinnigheid censureert. De A.D. licht dat toe aan de hand van de theologie van de (nu emeritus) hoogleraar aan de Vrije Universiteit, prof. dr. H.M. Kuitert. Nu kunnen we gelijk wel gaan schelden op Kuitert maar dat is te goedkoop. We moeten eerst weten wat hij bedoelt. De vraag die Kuitert bezighoudt, staat tegen de achtergrond van de wetenschappelijke wereld van de Universiteit waaraan hij jarenlang

verbonden is geweest. Zo'n Universiteit heeft een hele serie faculteiten, afdelingen, waarin de verschillende takken van de wetenschap beoefend worden, zoals de medische wetenschap. Hoe werkt die medische wetenschap? Zij heeft het menselijk lichaam als studie-object. Dat lichaam kun je onderzoeken. Daar kun je in snijden. Zieke plekken wegnemen als je denkt dat dat nodig is om de rest van het lichaam te behouden. Je zou Kuitert kunnen vergelijken met professor Tulp van de bekende schilder Rembrandt, die zijn studenten met behulp van een dood lichaam college geeft.

Zo gaat Kuitert eigenlijk ook met de Openbaring om. De Bijbel is voor hem een studie- en snijobject. Je onderzoekt het en je snijdt weg wat volgens jou ziek is en het functioneren van de rest van het lichaam belemmert. Wat dat betreft is Kuitert goed wetenschappelijk bezig. Maar slecht christelijk, want voor een ware christen is de Openbaring meer dan studie-object. Een levende christen hoort de stem van de zoon van God. Bewaart daarom de christelijke leer heel zorgvuldig zoals die hem overgeleverd is (1 Korinthe 15:1, 2).

Ervaring als openbaring

Kuitert zegt van de Bijbel als openbaring: Wij kunnen met de wetenschap die ons ter beschikking staat, niet nagaan of alles wat ons in de Bijbel als woorden Gods wordt aangeboden, ook echt van God is. Wetenschap-

pelijk kunnen we alleen maar vaststellen dat er oude Israëlitische verhalen zijn over God. Over wat mensen menen van God ervaren te hebben.

Het verpakkingsmateriaal van de Openbaring zijn dus de verhalen waar in het Israël van eeuwen geleden zijn ervaring met God heeft weergegeven. Maar moeten wij al die ervaringsverhalen zomaar geloven? Nee, wij moeten die verhalen vertalen. Zeg maar besnijden.

Voor mensen van vandaag, die geen raad weten met de wonderen van schepping, opstanding en wederkomst. Volgens welingelichte kringen tilt Kuitert zelf aan dit soort dingen ook niet zo zwaar. Wat dat betreft is hij een man van zijn tijd en heeft daarom over gebrek aan populariteit niet te klagen.

Kuitert weet ook dat mensen vandaag grote moeite hebben met geloven op gezag van de Bijbel. Wat de Openbaring, de Schrift, betreft, vindt hij dan ook dat geen beroep gedaan kan worden op het "alzo spreekt de Heere"! Die Bijbel is eigenlijk een meer een soort "tekening" een ontwerp die Joden en christenen eeuwen geleden van God gemaakt hebben. Het gaat erom in die tekening de sporen van God te ontdekken. De Bijbel dus als zoekplaats. Als je goed kijkt, kun je er God in ontdekken.

De Bijbel bevat dus de ervaring van mensen met God. Die ervaring(en) hebben ze opgeschreven en dat is de Bijbel geworden.

vdM.

In gesprek met Comrie (5)

Hoe antwoordt de Heere op de kloppen en roepen van de gelovige?

Hij laat door Zijn Heilige Geest enige stralen van Zijn goddelijk licht in zijn ziel vallen. Hierdoor wordt de weg van de verlossing door een Borg ontdekt.

De Borg Zelf wordt gezien als een heerlijk en beminnenswaardig Persoon. Maar ook als volmaakt in Zijn verdiensten die tot onze zaligheid nodig zijn.

De hoogachting voor Hem stijgt ten top: wie heb ik nevens U, o God, in de hemel? De liefde tot Hem ontvonkt. Het hart wordt ingewonnen voor, en begint te branden van liefde tot deze weergaloos heerlijke en dierbare Immanuël. De gelovige kan zeggen: Hoe hartelijk heb ik U lief, o Heere, mijn sterkte! Hij ervaart het met de

bruid van Christus dat deze liefde als vurige kolen is, vlammen des Heeren, die vele wateren niet kunnen uitblussen. Al gaf iemand hem al het goed van zijn huis, al werden hem duizend koninkrijken aangeboden voor deze liefde, hij zou ze ten enenmale verachten en zelfs met geen half oog daarnaar willen omzien (Hooglied 8:6, 7).

Hoewel de gelovige brandt van liefde tot de Borg, is hij vanwege zijn onwaardigheid toch dikwijls nog zo bevreesd om Hem aan te nemen. Hoe wordt die vrees overwonnen?

Het aanbod van genade wordt nu diep in het hart gedrukt. Daardoor bemerkt de gelovige dat de nodiging tot hem gericht is. Hij ontdekt dat het Gods gebod is in de Borg te geloven. Hoe

ellendig hij ook is, hij mag niet alleen, hij moet in die Borg geloven. In een trouwverbond met Jezus geeft zijn ziel aan Hem haar ja-woord. Hij zet het zegel op Gods getuigenis en belijdt dat God waarachtig is. Hij roept: o God, mag en moet ik, wiens zonden als scharlaken zijn op Uw eigen Woord tot de Borg komen? Welnu, Gij zijt mij te sterk geworden. Gij hebt mij overreed. Ik kan mijn hart niet weerhouden. Mij geschiede naar Uw Woord. Dus zoals Christus de gelovige in barmhartigheid ondertrouwt, zo komt de gelovige van zijn kant in dit huwelijksverbond en beide worden een.

Wat is het kenmerk van een huwelijksverbond?

Daarin is het om de persoon zelf te doen die men liefheeft. Zo is het ook met de gelovige: het is hem om de persoon van Christus te doen. Niets, noch hemel, noch aarde, noch belofte, noch blijdschap, zou hem kunnen hel-

pen. Hij moet in de Borg zelf overgaan. Jezus moet de zijne zijn en hij van Hem. De man uit de gelijkenis kocht wel de akker, maar het was hem om de schat te doen. Zo ook in het huwelijk. Elk oprecht hart houdt steeds in het oog of hij door de geloofsdaad deel krijgt aan de Persoon van Christus Zelf. Of zijn hart met Hem verenigd wordt.

Hoe kan ik dat weten?

U kunt dat opmaken uit hetgeen u vrede gaf en nog geeft. Als u kunt zeggen: het was niet mijn bidden, noch mijn eigen werk waardoor ik mij met de Persoon van Christus verenigde, maar het was de Middelaar Zelf die Zich aan mij openbaarde, zodat Hij gestalte in mij kreeg en ik Hem aannam, vrees dan niet, u hebt zich dan met Christus verenigd.

(Bron: Comrie's eigenschappen p. 8 en 9)

v.d.M.

Voor de jeugd

De Samaritaanse vrouw (14)

“Jezus zeide tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier. De vrouw antwoordde: Ik heb geen man. Jezus zeide tot haar: Gij hebt wel gezegd: Ik heb geen man; want gij hebt vijf mannen gehad, en die gij nu hebt, is uw man niet; dat hebt gij met waarheid gezegd”

Joh. 4:16-18

Beste jongelui!

Dat de Samaritaanse vrouw tot nu toe eigenlijk niets had begrepen van alles wat Jezus tot haar gezegd had, is jullie nu wel duidelijk. Ondanks het spreken van Jezus over “levend water”, dacht zij nog steeds alleen aan “natuurlijk water”. Zo doet elk mens van nature. Want de natuurlijke mens begrijpt de dingen niet die des Geestes Gods zijn. Wil hij ze begrijpen, dan moet er een wonder aan hem gebeuren. En dat wonder wil Jezus nu in het leven van die vrouw gaan verheerlijken. Dat wist die vrouw natuurlijk niet. En dat weten wij van te voren ook niet. Het was de wil van de Vader dat deze vrouw zou worden toegebracht. En daarom gaat Jezus verder met tot deze vrouw te spreken. Dat is op zich zelf een wonder. Daar moeten jullie ook maar eens over na denken. Want Jezus gaat ook steeds verder met tot ons te

spreken. Hij doet dit ook door middel van dit artikel. Het is heel erg wanneer er geen belangstelling voor zou zijn. Want dan geven we geen acht op de roepstemmen die iedere keer weer tot ons komen, als we met het Woord van God in aanraking komen.

Als de vrouw er blijk van gegeven heeft tot nu toe van alles niets te begrijpen, gaat Jezus over op een andere lijn. Hij wil die vrouw gaan ontdekken. Ontdekking is nodig, wil Jezus in ons leven betekenis krijgen. We hebben daar al meer over geschreven. Jullie weten wel wat ontdekking is. Elk mens leeft achter een masker. En dan kun je niet zien wie er achter dat masker schuil gaat. Het masker moet van het gezicht worden weggenomen. Dan komt de man/vrouw in zijn/haar ware gedaante openbaar. En dat wil een mens liever niet. Hij houdt maar graag zijn masker op. Of niet? Wie eerlijk is, zal dit moeten toegeven.

Nu is het niet de bedoeling dat je aan iedereen zo maar laat zien wie je eigenlijk bent. Je hoeft van je hart geen marktkraam te maken. Doch de Heere wil het wel weten. En daarom is Zijn ontdekkend werk zo belangrijk. Jezus zeide tegen deze vrouw: “Ga heen!” Als er meer niet zou zijn

gezegd, zou een ieder dat hebben kunnen begrijpen. Ga henen! Zij zou dan eigenlijk zonder meer zijn weggestuurd. Doch er staat achter dat woord: Ga henen, geen uitroepeteken, maar een komma. Dat is misschien in jullie ogen een zaak van weinig betekenis. En toch is dat niet het geval. Kleine dingen kunnen van grote betekenis zijn. Hij stuurt deze vrouw niet zonder meer weg. Zij krijgt er een opdracht bij. Zij moet haar man gaan roepen en terug komen. Wanneer Jezus over “haar man” gaat spreken, dan komt Hij op voor deze vrouw gevaarlijk terrein. Dat is het terrein van het huwelijk. Dat is al een heel oud terrein. Het is ook een heel mooi terrein. Het is ook een gevaarlijk terrein. Een terrein waarop heel veel zonden worden bedreven. Het is een terrein waarop we in aanraking komen met het zevende gebod: “Gij zult niet echtbreken”.

We noemden het een “heel oud terrein”. Want het huwelijk is door God ingesteld. Hij heeft eerst Adam geschapen, daarna Eva. Deze twee zijn door God samengevoegd tot een eenheid, opdat uit het huwelijk het ganse menselijke geslacht zou voortkomen en zou onderhouden worden. Opdat ook door middel van het huwelijk Zijn Koninkrijk zou kunnen komen. Het huwelijk is dus door God ingesteld. Daarom wordt het huwelijk ook een “heilig huwelijk” genoemd.

Het huwelijk is ook een heel mooi terrein. Want als een man en een vrouw zich op dat terrein gedragen, zoals het behoort, door in liefde met elkaar te leven, is het een lusthof op zichzelf, en dan in de meest goede zin van het woord.

Wat op zichzelf mooi is, is ook door de zonde ontamd. Het principe van één man en één vrouw, is al heel gauw doorbroken. Lamech nam er al twee. We komen deze dingen in de bijbel herhaaldelijk tegen. We kunnen wat krom is niet recht praten. De Heere Jezus heeft Zelf gezegd: Van de beginne is het alzo niet geweest.

We leven in het jaar 1993. Vele huwelijken vallen uit elkaar. Echtscheidingen hebben plaats aan de lopende band. Velen trouwen “gemakshalve” niet meer. Als je elkaar zat bent, behoeft je ook niet te scheiden. Je gaat gewoon weer uit elkaar. Ieder zijn/haar eigen weg. De kinderen, die er eventueel zijn, worden van al deze goddeloze praktijken het slachtoffer. Wanneer men met God en Zijn gebod geen rekening meer houdt, op het ter-

rein van het huwelijk, dan komt men in de grootste ellende terecht. Menig huwelijk is daardoor al tot een hel geworden. Het erge is, dat dit soort zaken door de overheid worden gesanctioneerd, goedgekeurd, om niet te zeggen bevorderd. Wat een zegen zou kunnen zijn, presenteert zich als een vloek. Doch men is in zijn algemeenheid zodanig verblind, dat men er totaal niets van ziet.

Als Jezus tegen de Samaritaanse vrouw zegt: Ga henen, roep uw man en kom hier, dan zegt Hij dit om haar te ontdekken, aan haar zondige leven. Zij wil zich aan deze ontdekking onttrekken. Dat gebeurt door hetgeen zij zegt: Ik heb geen man. Hiermede zou de zaak als afgedaan kunnen worden beschouwd. Zij gaf zich uit voor een vrije vrouw. Daar zou verder geen kwaad van kunnen worden gezegd. Doch de Heere kende haar. Hij kent ieder mens. Voor mensen kunnen we nog de mooie jongen zijn en het mooie meisje, waar niets op aan te merken is. doch als we met de Heere te doen krijgen, dan komt ons leven in het licht van Zijn heiligheid te staan. En dan is er niet één zonde, b.v. alleen die tegen het zevende gebod. Doch dan zijn er tien geboden waartegen we gezondigd hebben. Laten we dat niet vergeten. Dat Jezus alles weet, laat Hij deze vrouw weten, door het antwoord dat zij van Hem krijgt. Want Jezus zegt: Gij hebt wel gezegd: Ik heb geen man; want gij hebt vijf mannen gehad, en die gij nu hebt is uw man niet; dat hebt gij met waarheid gezegd. Door dit woord van Jezus wordt heel haar leven bloot gelegd. Zij had al vijf mannen gehad. Het is moeilijk aan te nemen, dat die allemaal gestorven waren, na korter of langere tijd met die vrouw getrouwd geweest te zijn. De huwelijken gingen gewoon kapot. Zij was van hen gescheiden, of de mannen waren van haar gescheiden. Hoe ook, het leven dat zij achter de rug had, was niet best. De man waar zij nu mee leefde, dat was haar man niet. Daar leefde zij gewoon mee samen, zonder er mee getrouwd te zijn. Het moet voor die vrouw toch wel heel wat geweest zijn, zo ontdekt te worden. Hij openbaarde daarin Zijn Godheid. Zijn alwetendheid.

Jullie kennen mogelijk wel dat vers:

Niets is, o Oppermaaiesteit

Bedekt voor Uw alwetendheid

Gij kent mij, Gij doorgroondt mijn daân

Gij weet mijn zitten en mijn staan.

Wat ik beraad, of wil betrachten,

Gij kent van verre mijn gedachten.

Hij doorgroondt en kent ook ons. Mensen kunnen we alles wijs maken. De Heere kunnen we niets wijs maken. En die zaligmakend bearbeid worden, komen daarachter. Want we kunnen deze dingen met het verstand weten, en toch niet weten. We leven dan of de Heere het niet weet, en ziet en hoort. Dat is een fatale vergissing. Wie werkelijk met de Heere te doen krijgt, wordt door de ontdekkende werking van de Heilige Geest in de schuld gebracht. En wie in de schuld gebracht wordt, wordt geen zondaar in naam, zoals er zo velen zijn, maar in der daad en waarheid. Men kan er dan niet meer om heen. Nu brengt de Heere nooit een mens in de schuld om hem daarin te laten zitten. Hij doet dat altijd, opdat die schuldenaar met al zijn zonden en ellenden, tot Hem zich ter genezing wenden zou. Gelukkig degenen die bij Hem terecht mogen komen. Want wie tot Hem komt, wordt niet afgewezen. Doch die wordt aangenomen. De zodanigen wil Hij Zijn heil doen zien. Brengen tot geloof in Hem, Die Zijn leven heeft gegeven voor mensen, die de dood hebben verdiend. Zij kunnen dan zalig worden op Zijn kosten, uit vrije genade. En dat is hét wonder, waarvan het Kruis getuigt. Hij heeft daaraan de vloek gedragen, opdat vloekwaardigen een zegen zouden kunnen krijgen. Ik moet weer gaan eindigen, jullie aller vriend

Ds. H.C. v.d. Ent.

Oproep

In verband met de repatriëring van Ds. H. Jonkman D.V. midden 1995, willen deputaten voor de buitenlandse zending gaarne in contact komen met een predikant uit onze kerken, die voor een periode van ongeveer 8 tot 10 jaar in KwaNdebele wil gaan werken.

Tot zijn opdracht zal behoren om - mede onder leiding van de kerkeraad van de Geref. Kerk van KwaNdebele - de verkondiging van het Evangelie in KwaNdebele Noord voort te zetten, de evangelisten te begeleiden en de gemeente te vormen in haar missionaire roeping.

Deputaten zoeken een predikant met gemeente-ervaring, die bereid is zich (met zijn gezin) aan een medisch en psychologisch onderzoek te onderwerpen.

Verder wordt van hem verwacht dat hij een redelijke kennis van de Engelse taal bezit en de taal van Ndebele's wil leren.

Tot het opleidingspakket behoort een oriëntatiecursus (acculturatiecursus) aan het dr. Hendrik Kraemer Instituut, een cursus om te leren zich een taal eigen te maken, te geven door SIL in Engeland en een cursus Zendingswetenschappen.

De opleiding zal D.V. plaats kunnen vinden in de periode jan. - sept. 1994. De periode sept. 1994 - juli 1995 is bestemd voor taalstudie in KwaNdebele (half jaar) en het zich inwerken voor het uitvoeren van de opdracht.

Nadere informatie kan verkregen worden bij drs. R. Hol, Bentinaarslaan 31, 7902 GA Hoogeveen; tel. 05280-73993.

Op dit adres worden ook de sollicitaties, vóór 8 mei a.s., verwacht.

Namens deputaten:

Voorzitter: drs. W. van Heest

Secretaris: Ds. J.H. Carlier.

Bericht voor iedereen van 16 jaar en ouder

Ook dit jaar organiseert de jeugdvereniging van Nijkerk een bijbelstudieconferentie en wel van D.V. vrijdagavond 24 tot en met maandagmorgen 27 september a.s. Deze conferentie wordt gehouden in "de Grote Bunte" in Nunspeet.

We hopen met elkaar stil te staan rond het thema: "Bid jij nog?"

De deelthema's zijn als volgt:

vrijdagavond door Ds. W. van Sorge (Nijkerk): "Wat is bidden?"

zaterdagmorgen door Ds. P. den Butter (Driebergen): "Het gebed van Daniël"

zaterdagavond door Ds. T. Hofman (Rijnsburg): "Nood leert bidden"

's Zondags hopen we in de Chr. Ger. Kerk van Nunspeet te kerken. Ds. B. de Graaf, predikant van Nunspeet, hoopt dan stil te staan bij het deelthema: "Jouw gebedsleven".

Daarnaast zal er dit jaar ook veel gelegenheid zijn om elkaar te ontmoeten, van elkaar te leren, met elkaar te zingen, de omgeving verkennen enz.

Wanneer ook jij met zoveel anderen deze bijbelstudieconferentie mee wilt

maken kun je je opgeven op onderstaand adres.

De kosten zijn voor studenten f 100,- en voor werkenden f 125,-. Dit kun je overmaken op bankrekeningnummer 3778.07.507 of gironummer 6236381 t.n.v. bijbelstudieconferentie, Valkenhof 35, Nijkerk. Heb je nog vragen of wil je meer informatie? Bel gerust! D.V. graag tot ziens op de bijbelstudieconferentie!

juv "Ora et Labora" Nijkerk
Sieta Jansma, Kleterstraat 11, 3862
CA Nijkerk, tel. 03494-62436.

Boekbesprekingen

Ds. L.G.C. Ledeboer, PASTORALE BRIEVEN, 69 blz., f 16,-, Uitgeverij de Groot Goudriaan, Kampen.

Enkele brieven van Ds. Ledeboer, die niet in de verzamelde geschriften zijn opgenomen, zijn door dhr. H. Florijn bijeengebracht en in hedendaags Nederlands overgezet en van een toelichting voorzien. Wie belangstelling heeft voor het leven en de werken van Ds. Ledeboer zal dit boekje zeker ter hand nemen.

Ds. M. Golverdingen, AVONDEN MET TEELLINCK, 328 blz., f 39,50, Uitgeverij den Hertog B.V., Houten.

In dit kloek uitgegeven en goed verzorgde boek worden actuele thema's uit het werk van Willem Teellinck belicht. Eerst wordt het leven van de vader van de Nadere Reformatie beschreven. Hij leefde van 1579-1629. Hij heeft leiding gegeven aan de doorwerking van de idealen van de Nadere Reformatie (blz. 31). Door zijn verblijf in Engeland bij de puriteinen vinden we bij hem ook de doorwerking van de Engelse, puriteinse invloed in Nederland (blz. 33). Ten tijde van de Afscheiding was er een opvallende belangstelling voor Teellinck (blz. 38). Na de Tweede Wereldoorlog is er sprake van een duidelijke herleving van de aandacht voor Teellinck. Het boek dat voor ons ligt is geschreven aan de hand van de veertiende publicatie van Teellinck genaamd "Buren-kout." De eerste druk van dit boek verscheen in 1620. In dit boek komen we een aantal burenen tegen die op gemoedelijke wijze met elkaar spreken. Elk gesprek heeft een ander onderwerp. In "Buren-kout" komen we het gehele programma tegen dat Teellinck voor de Nadere Refor-

matie voor ogen stond. De volgende onderwerpen komen aan de orde:

Bezorgdheid over de geestelijke zorgeloosheid van naamchristenen.

Het verbreken van de belofte, die elke gedoopte heeft afgelegd.

Dronkenschap als teken van een roekeloze levenshouding.

Mishandeling van de vrouw door de man en de bijbelse omgang met elkaar binnen het huwelijk. Leven voor het hier en nu en de noodzaak van de bekring. Verwaarlozing van de kerkgang. Avondmaalsmijding door trouwe kerkgangers. Het gebrek aan opwas in de genade bij hen die het bespreken van de preek nalaten. Matigheid bij maaltijden als kenmerk van het christelijk leven. De samenhang tussen zaligmakend en christelijk leven.

De lijnen naar de hedendaagse praktijk worden in elk hoofdstuk getrokken. De schrijver beoogt een pleidooi te voeren voor voortgaande reformatie in onze tijd. De citaten van Teellinck zijn in het hedendaags Nederlands weergegeven. Noten verwijzen naar bronnen, details en literatuur. Het boek bevat veel illustraties. Achterin bevindt zich een register van personen en een register van zaken. Het boek is een inleiding in het werk van Teellinck en vindt zijn ontstaan in de behandeling van de stof op de maandelijkse lidmatencatechisatie, wat de titel verklaart. Moge het boek de ogen openen voor de noodzaak van een voortgaande reformatie van het huiselijk, kerkelijk en maatschappelijk leven. Bij deze wens van de auteur willen wij ons van harte aansluiten.

Ds. R. Timmer, EEUWIG LEVEN, 85 blz., f 15,75, Uitgeverij de Vuurbaak, Barneveld.

De auteur geeft antwoorden op vragen aangaande het eeuwige leven door de Schrift te laten spreken. Met name de vraag of er herkenning zal zijn komt aan de orde. Op blz. 66 wordt geconcludeerd: "Ook al willen we voorzichtig zijn met onze conclusies, ik meen dat de Bijbel zelf aangeeft dat we na dit leven zullen weten wie onze man of vrouw was; wie onze kinderen zijn geweest." Het boek biedt gefundeerde stof tot nadenken over het eeuwige leven.

Ineke van Herk-van Rijssel, PAP, WE KRIJGEN EEN BABY! Tekeningen: Marianne Witvliet, 45 blz., f 19,95, uitgeverij J.J. Groen-Leiden. Dit boekje is het tweede deel in de serie

"Het wonder van de geboorte en groei". Op verantwoorde en zorgvuldige wijze wordt voorlichting gegeven voor de leeftijd van 7-10 jaar. Het boekje is in de eerste plaats bedoeld voor de kinderen, maar kan ook voor de ouders een goed hulpmiddel zijn bij het geven van voorlichting.

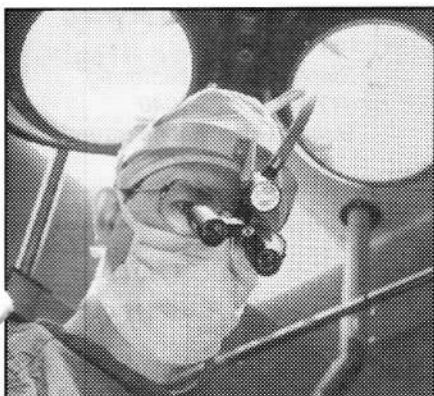
Dr. D. Martyn Lloyd-Jones, TOON MIJ NU UW HEERLIJKHEID!, 327 blz., f 39,95, uitgeverij J.J. Groen en Zoon, Leiden.

Dit boek begint met een inleiding van drs. W. van Vlastuin waarin hij ons in het kort de persoon van Martyn Lloyd-Jones tekent en de boodschap van deze prediker aan de orde stelt. Eerlijk stelt drs. Van Vlastuin dat Martyn Lloyd-Jones zijns inziens te weinig oog heeft voor de levende klacht van Rom. 7:14: "Ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde", in het leven van christenen. De vierentwintig verhandelingen die we aantreffen in dit boek zijn uitgesproken in 1959 ter gelegenheid van de honderdjarige herdenking van de opwekkingen in 1859. Welke boodschap bracht Lloyd-Jones? De boodschap van wet en evangelie, van zonde en genade, de absolute noodzaak van de wedergeboorte, de totale verlorenheid en verdorvenheid van de mens, de verkiezing zonder enige voorwaarde van de zijde van de mens, de toorn van God, de redding in Christus Jezus en de rechtvaardiging door het geloof alleen. Hij verwachtte het niet van allerlei drukte en organisatie, maar van de dwaasheid der prediking. Dat wil de Heere immers gebruiken en zegenen. Hij laat ook niet achterwege de kenmerken van het ware geloof te tekenen. Wij willen u een citaat geven wat we aantreffen op blz. 74 waar gehandeld wordt over opwekking:

"Zonder uitzondering kunnen we in de geschiedenis vinden dat daar waar opwekking plaatsvond, mensen diep overtuigd werden van zonde. In hun eigen waarneming is het zelfs onmogelijk dat God hen kan vergeven. Zij behoorden wel tot de Kerk, maar ondanks dat leefden zij in zonden en hoewel zij dit wisten, hebben zij er niets aan gedaan. Als er een opwekking plaatsvindt, komen zij als het ware in de hel terecht en zij voelen zich ten dode toe verschrikt." Van het werk van de wachters op de muren lezen we op blz. 268 "Die wachters zijn vandaag nog net zo hard nodig als vroeger. Altijd staat er een vijand klaar om aan te vallen. Ongezien monstert hij zijn

strijdkrachten. Wie zijn dat? Het zijn vijanden, die de waarheid en de leerstellingen aanvallen. Maar niet alleen de leerstellingen, ook het leven van de Kerk, haar heiligheid, haar levenswijze en gedrag." Hoewel we hier en daar best enige verdieping zouden willen zien kunnen we het boek vanwege het vele goede bij u aanbevelen.

Ds. H. Veldhuizen, IN GESPREK MET JEHOVAH'S GETUIGEN, 95

UW BIJDRAGE IS VAN LEVENSBELANG

**nationale hartweek
collecte 25 april t/m 1 mei**

nederlandse hartstichting
giro 300, bank 70.70.70.600

blz., f 18,50, uitgeverij J.J. Groen en Zoon.

Dit boekje bevat informatie over de Jehovah's getuigen. Het ontstaan en de opvattingen worden besproken. Op de meest gebruikte argumenten van de Jehovah's getuigen wordt ingegaan. Dit boek kan zeker zijn diensten bewijzen. Ieder krijgt van tijd tot tijd deze mensen aan de deur. Aan het slot van het boek wordt opgeroepen tot gebed voor hen. Een ex-getuige wordt geciteerd: "Ook ik was 26 jaar een fanatieke getuige. Ik weet dat er ook voor ons gezin is gebeden. Wij zijn nu zeven jaar christen en we geloven dat er nog

velen zullen volgen als wij in woord en daad aan hen laten voelen dat wij hen als mens liefhebben, maar hun leer afwijzen op grond van de Heilige Schrift."

AvH.

Vakantie op Texel

Gezelligheid, rust, activiteit, ontspanning...
U vindt het allemaal op Texel.
Bel ons en reserveer een bungalow of stacaravan voor uw vakantie in eigen sfeer!

vakantieoord
De Verrassing
Oosterend, 02220-18391

buro voor architectuur en ruimtelijke ordening d. vroegindewij b.v., architect BNA

Een dynamisch buro dat opdrachten ontwerpt en uitwerkt middels geavanceerde tekencomputers; alle overige werkzaamheden zijn eveneens geautomatiseerd.

Het buro heeft een zeer uitgebreid en gevarieerd opdrachtenpakket in:

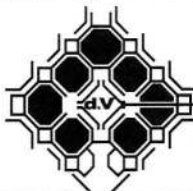
* Utiliteitsprojecten

- kantoren
- scholen
- kerken
- bedrijvenparken
- sociale werkplaatsen
- multi-funktionele gebouwen

* Woningbouw zoals:

- gesubsidieerde (premie A - woningwet)
- bungalows - 2 onder 1 kap
- renovatie

in de regio, elders in Nederland, alsmede daarbuiten.

**buro voor architectuur en ruimtelijke ordening
d. vroegindewij b.v., architect bna reg. nr. 1.890126.262**

oosthavendijk 46
postbus 82

3241 lk middelharnis
3240 ab middelharnis

tel. 01870-85800
fax 01870-86910

FINANCIËLE ADOPTIE

Miljoenen kinderen in de Derde Wereld leven dagelijks in een onbeschrijflijke nood. Eén pennestreek en u brengt verandering in een kinderleven. Voor f 37,50 of f 40,— per maand zorgt u voor voedsel, kleding, christelijk onderwijs en medische zorg.

Meld u aan als sponsor!

Postbus 560
4200 AN Gorinchem
Telefoon 01830-24288
Postbank 30.20.900
ABN-AMRO 50.98.11.566

**WOORD
& DAAD**

GBS

VOOR BIJBELS
IN STATENVERTALING

Zakbijbels met zilveren slot

Een heel bijzonder geschenk voor bijzondere gelegenheden. Aan deze zakbijbels met zilveren sloten is maximale zorg besteed. Formaat 8,6 x 12,4 cm. Met Psalmen, Catechismus en Formulieren.

D2-21z	in zwartleren band	f 346,50
D4-21z	idem, met duimgrepen	f 379,50
D2-21az	in antiek-bruine lederen band	f 415,00
D4-21az	idem, met duimgrepen	f 450,00

Wij hebben nog veel meer mogelijkheden van uitvoering, ook in groter formaat Bijbels. Op aanvraag sturen wij graag onze speciale catalogus "GBS-Bijbels in fraaie uitvoering".

Zakbijbels met gouden slot vanaf **f 732,50**

In de boekhandel verkrijgbaar en in onze bijbeldepots. Een uitgebreide folder wordt u op verzoek toegezonden. Bestellingen zonder postzegel naar:

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING

Antwoordnr. 2609, 4140 WB Leerdam, tel. 03451-10155

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer

Telefoon 02943 - 1145, mevr. J. Meijer.

Plaats uw familieberichten in Bewaar het Pand

LEDENADMINISTRATIE

MELITE
speciaal voor kerken

Gezinskaarten
Gemeentegids

Automatisch jaaroverzicht

Vraag inlichtingen of demonstraties

ARCHIPEL INFORMATICA bv

Programmatuur voor kerk, vereniging en pastorie

Plesmanstraat 64

Postbus 884, 3900 AW Veenendaal,
tel. 08385-11889

Te huur

4 kamers per 1 juni 1993, niet roken,
geen alcohol en dieren, Gereform.
Godsdienst, all in f 700,- per maand.

Fam. G. Frankan, tel. 080-773227

Instituut

ORA et LABORA

Staphorst • Genemuiden

- VORMING en OPLEIDING voor 15- tot 19-jarigen
- EENJARIGE STUDIEDUUR
- INDIVIDUELE BEGELEIDING
- KORTE CURSUSSEN
- WERKEN EN LEREN COMBINEREN

Informeer vrijblijvend of vraag om een brochure:

Staphorst, Gemeenteweg

317, tel. 05225-1940

Genemuiden, Fabrieksstraat

2, tel. 05208-56405

MBUMA ZENDINGS DAG GELDERMALSEN

De 30e zendingsdag van de Ned. Stichting Mbuma-Zending wordt
D.V. gehouden op

VRIJDAG 30 APRIL 1993

in de neerzethal van de fruitveiling "Geldermalsen e.o."
Aanvang 10.30 uur

Spreekers: 's Morgens (10.30-12.30 uur)

1. **Ds. W. Verhoeks**, Ederveen, 2e voorzitter, opening;
2. **Ds. Donald A. Ross**, Laide, Schotland (met vertaling);
3. **Ds. T. Klok**, Kinderdijk.

Pauze: (12.30-14.00 uur)

's middags (14.00-16.00 uur)

4. **Ds. H. Zweistra**, Maartensdijk;
5. **Dhr. L.M.P. Scholten**, Capelle a.d. IJssel;
6. **Dhr. D. Vermeulen**, Nieuw Zeeland;
7. **Ds. Tj. de Jong**, Staphorst, Sluiting.

Vóór en na de bijeenkomst en tijdens de pauze is er gelegenheid om kennissen en vrienden te ontmoeten en de kramen van onze dameskransen enz. te bezoeken.

Zoals gebruikelijk zijn er ruimte parkeerterreinen beschikbaar.

De Ned. Stichting Mbuma-Zending ondersteunt het geestelijk en medisch zendingswerk van de Vrije Presbyteriaanse Kerk van Schotland, welke reeds ruim 88 jaar in Zimbabwe werkt, met thans 3 inlandse predikanten. Op vele plaatsen zijn kerkjes, scholen en medische klinieken.

De behoefte aan steun is nog steeds groot!

Giro-rekening penningm.: 16.18.570 t.n.v. Mbuma-Zending te Putten.

Aanvragen voor het in kleuren geïllustreerde maandblad der Stichting bij de secretaris H. van Vliet, Cronjéstraat 6, 3312 ED Dordrecht.

Zendingsbusjes en materiaal voor scholen e.d. aanvragen bij:

Dhr. H.J. Veenema, Laarderweg 241, 1403 RK Bussum, tel. 02159-15115.

MEDISCHE NOOD!!

In Zuid-West China

Vanuit de bergdorpen van de Lahu, Wa en Dai-stammen in Zuid-West China is de zeer dringende vraag gekomen om medische klinieken. In deze omgeving is geen enkele medische zorg. Christen artsen willen daar gaan werken.

Deze kliniekjes zullen worden gebouwd in plaatsen waar de huisgemeenten samenkomen. Ze kunnen dan fungeren als kleine zendingsposten.

De bouw en inrichting van een kliniek kost f 50.000.-. Kunnen we met uw hulp 3 kliniekjes bouwen? De bergbewoners zien met grote belangstelling uit naar uw antwoord.

ONTVANGEN: f 119.000.-

NOG NODIG: f 31.000.-

Postgiro 31 55 32

Stichting "Bonisa-Zending"

Schoolstraat 17, 2161 HB Lisse, of op rek. 33.65.54.613 van Rabobank te Lisse, t.n.v. Stichting BONISA-zending. Gironr. van de Rabobank 163525.

Lezingen en informatie met of zonder dia's voor verenigingen en scholen kunt u aanvragen bij dhr. T. Schultink, tel. 05270-15063, Donastraat 5, 8303 WL Emmeloord.